د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: ژوندي خيالونه

وېناوال :ډاکټر کبير ستورى

خپروونکى: پښتونوخوا څېړني مرکز، پېښور

د چاپ شمېر ۵۰۰ ټوکه

د چاپ کال ۱۹۹۷ م

د چاپ ځاى ليوال خپروني

ډيزاين آسياسافټ، ټليفون ۳۰۷۰۶ ، پېښور

Download from:aghalibrary.cm

د کمپيوټر په مخ اړو نکى سمسور حبيبي

Download from:aghalibrary.cm

ډالۍ

خپل درونــد مــشر د پــښتون قــامي وحــدت لارښــود محمــد افــضل خــان «خــان لالا» تــه چــې د پــښتنو د يــووالي او ابــادۍ خيــالونو تــه ئــې ژونــد وربخلــی دی خپل ژوندی خيالونه د زړه له کومې ډالۍ کوم.

ډوکتور کبير ستوری

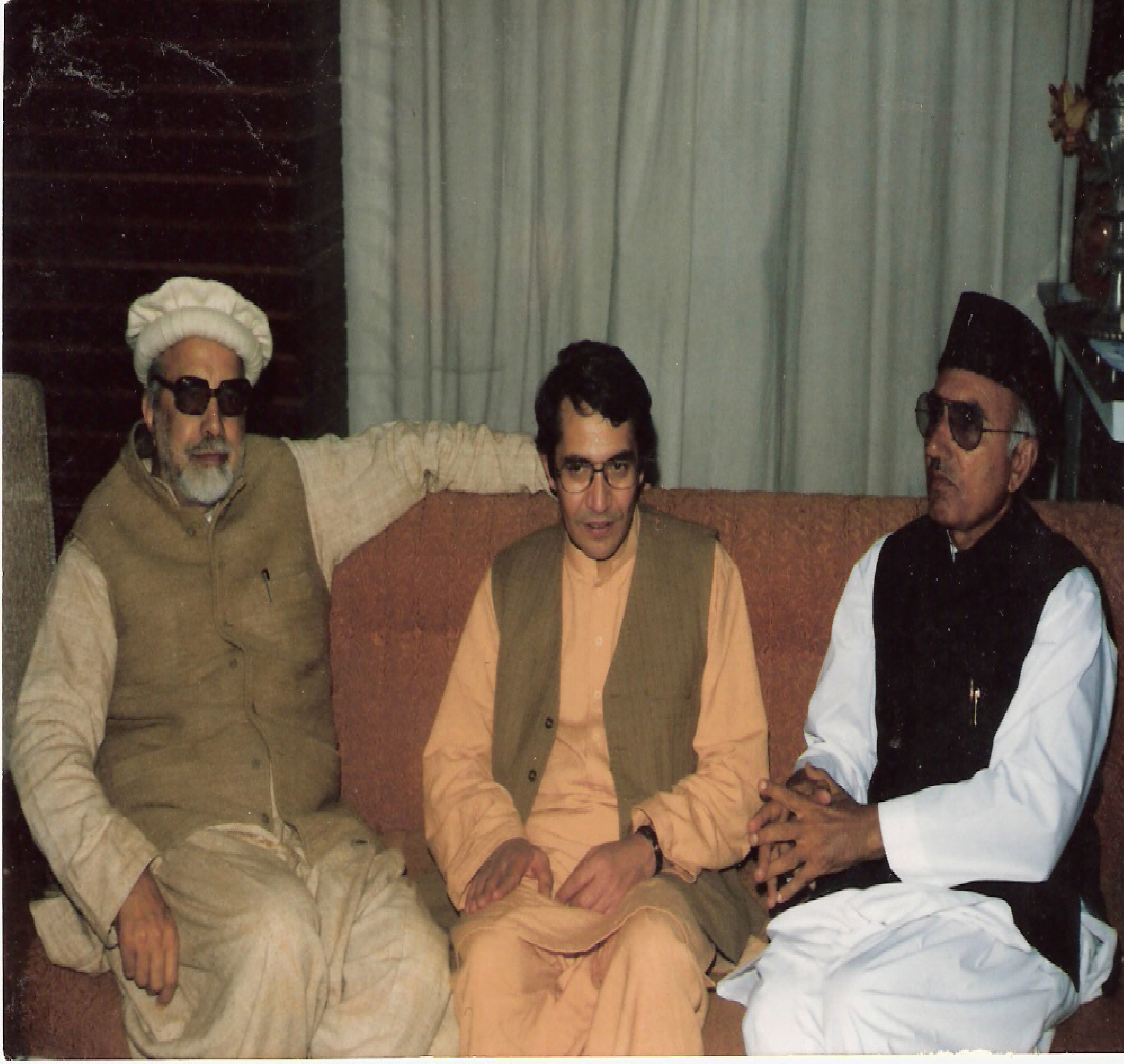

په عکس کې کیڼ اړخ ته د عوامي نېشنل پارټۍ مشر چې ددې
کتاب سریزه ئې لیکلې ده، مینځ کې د پښتنو د ټولنیز ولسولیز
ګوند مشر چې دا کتاب ئې لیکلی دی او ښي اړخ ته د پښتونخوا
قومي پارټۍ مشر خان لالا محمد افضل خان چې دا کتاب ورته
ډالۍ شوی دی لیدل کېږي.

سریزه

په تیارو کې ځلانده ستوري

څوک په رضا د ملکه نه ځی
یا ډیر غریب شي یا د یار د غمه ځی

ددې لیک په تنده ی لیکلی شوی لنډۍ یوه مشهوره ټپه ده، او تر اوسه پورې د پښتني دنیا د زړه آواز دی، ماته نن د کبیر ستوري په تعلق راپاده شوه.

زمونږ دا ستوري د کونړ د طبعي ښکلا د لمنې نه د جرمني د صنعتي تمدن د غر غور فضا ته رسؤلو کې د یار د غم ډیره برخه ده، البته یار ئې هیواد دی، ځکه ئې نن ټول ژوند یوه داسې روښانه هنداره ده چې پټ کې د ده د زړه، ذهم، فکر او عمل هر اړخ کې د وطن مینه او د ملت درد جوت او تو (ګرم) ښکاري، که دی تحصیل (تعلیم) کې لګیا وی که د روزۍ پټ تابیا مصروف وي، نو «دستدر کار او بار یار وي»، او چې دی دوران کې څه وخت پیدا کړئ هغې کې هم د نوي تمدن او تهذیب په مست او رنګین آزاد ماحول کې سیل، تفریح او مزی چرچې نه کوي بلکه د هیواد او ملت د پاره نول او زیار کوي، د ذهن هر قوت، قلم هر کش او د وخت هره شیبه (لمحه) خپل اولس کې که هیواد کې دی که بیرون دنیا کې ، د وطن د مینې او خدمت را اولړزوي، ملي احساس پیدا کړي،دبیدارئ وینه ګرمه کړي او تش نس غیرتي اولس نه د فومي وحدت یو قوت

جـوړ کــړي، چــې د خپــل جنت هــسی وطــن د کورونــو او بهرنــو غاصــبانو د زپلــو، لوټلــو او خرابولــو نــه اوســاتي او د زمکــی پــه مــخ تــری پــه رښــتیا جنــت کــوړ کــړي، پــه دغــه لیــونۍ مینــه او ریــښتني هــوډ پــه جرمنــي او یــورپ کــې هــو ورځ او شــپه لګیــا دی د وطــن والــو د تیــارؤلو (آمــاده کولــو) راغونــډولو او مــنظم کولــو دنــده ئــې د عمــر ســره ســمه خپلــه کــړې ده، ددی د پــاره ئــې د هیوادوالــو ذهــن روښــانه کولــو او د مــرام لاره رتړولــو د پــاره ئــې قلــم هــم د لاســه غــورزولی نــه دی او لــرو بــر پــښتونخوا تــه ئــې هــم ځــان رســولی دی، تــر خپلــه وســه ئــې د ملــي تحریــک او ژواک خــدمت کړیــدی او کــوي، تــر دی چــې د یــو شــاعر او انــسان پــه حیــت ئــې احــساس جمــال د بــشري حــسن نــه هــم متــاثر (اغیــزن) کــړی نــو زمــونږ پــه ســتوري د ملــي ژونــد د ښایــست د احــساس چپــه راښــي او دی د ژونــد پــه غــرزو پــرزو او د ادب او شــعر پــه ذوق کــې د خپلــی خــاؤری او اولــس ترجمــان شــي، ریــښتونی پــښتون شــي، چــې د شــعرونو مجموعــه ژونــدي خیالونــه لکــه د ده د نــور شــعري او نثــري ادب زمــا ددی وینــا ثبــوت دی، هــر څــوک چــې ئــې لــولي دا خونــد او رنک به پکې ویني.

زه چــې د خپــل ښاغلي ســتوری دا کتــاب ژونــدي خیالونــه بیــا بیــا لــولم، نــو هــر ځــل پکــې راتــه د ده د خپــل ملــې مــرام ســره د ژوری او عمــري (عمــر ســره ســمی) مینــی خــصوصا د ســوچه پــښتو او ســپیڅلې پــښتونؤلی، د غیرتــي احــساس او لیــوني تــړون دا ســی شــعر و فــن ښــکاري چــې پــه ښــکلي رنــګ کــې د خــاؤری، ننــک او د وینــی غورزنــک د مثــالي اشــعارو رنګینــه او خــسینه جامــه آغوســتې وي، اوس چــې دا څــو الفــاظلیکم نــو د خپلــی رایــی د ثبــوت د پــاره هــم راتــه ډیــر اشــعار راوړانــدی شــول، خــو زه چــې اوږدرل نــه غــواړم نــو هغــه دلتــه نــه لــیکم او ددی کتــاب پــه معنــوي او ادبــي اړخونــو هــم بحــث کــول نــه غواړم،

«مشک آنست که خود ببوید نه که عطار بگوید»

المختصر زمنونږ د مسافر ستوری دا کلام ژوندي خیالونه په پښتو ژبه، د پښتني ویني او میني د پښتنو دننني او پروني زخمونو او صباني ارمانونو او پښتو او پښتونولئ د ژوند او مستقبل د پسرلي وږمی دي.
دلتهت دده دا شعر ضروو لیکم چې د خوشحال بابا واخلی، د فخرافغان بابا او تر ستوری پوری د هر نګیالي مشر کشر پښتون ارمان دی.

دا ستوری د پښتون د خپلواکئ به هله رون شي
چې واړه پښتانه په یو مرکز ټول شي جرګه شي

اجمل خټک
اکوړه خټک، پښتونخوا
۱۸ اپریل ۱۹۹۷

د وعا

د مینی د ښمنان وا ړه مین او عاشقان کې !
یا ربه د انسان !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یا ربه د جهان !
چې هر یو تن مین شي په انصاف او عدالت
د زور نه وي نفرت
سوله ارامي شي او ژوند ون وي د عزت
د هر قام او ملت
بنسټ او لسولی شی چې هر تن وی په امان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یا ربه د جهان !
چې نشت نوم د ښکیلاک او دزبیښاک شي په دنیا کې !
قایمه ورورلې شي
هر څوک په کار لګیا شي د ژوند ون په ارتقا کې !
پدی لار کې سیالي شي
شریک شي اولسونه ټول په ګټه او تاوان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !

یا ربه د جهان !
نقشه کې د نړۍ جوړه د ستوری پښتونخوا کې !
چې زړه د اسیا دی
توان د انفاق په پښتنو کې را پیدا کې !
چې لوی ارمان زما دي
بچی مې د وطن ټول د پښتو په لار روان کې !
توان د محبت زړه کې پیدا د هر انسان کې !
یا ربه د جهان !

د ژوند چار

د ژوند په چار کې چا دنیا او چا عقبا واخیسته
چا د غم دروند پیټی په سر کړ چا خندا واخیسته

چا د نسیه حورو په تمه زاهدی غوره کړه
چا میخانه په اجاره د عشق دونیا واخیسته

چا په دولت باندې زړه بایلود زرپرسته شولو
چا پکې ښکلی خوښول او چا ښکلا واخیسته

چا پکې خیټه مړوله عشق ئی نه پیژنده
چا جانان غېږه کې راټینګ کړ چا لیلا واخیسته

چا د بیړیو د شرنګا نه سرودونه جوړ کړل
د خزان غېږ کې پسرلی د ژوند نه سا واخیسته

د کونړ ستوری پاس په هسک کې ځلیده ویل ئی
ما پکې مینه د پښتو او پښتونخوا واخیسته

ارمان

تضادونه د ټولنی ارمانونه را پیدا کړي
ارمان مور د نظریو ده لوړ خیالونه را پیدا کړي

نظري چې اولسي شي سمه او غر شي خوځولی
د ارمان پوره کیدو ته غور ځنګونه را پیدا کړي

یاد د ټول قام د یووالي د پښتون د ننګ تاریخ دی
یاد امید دی د لیدلو دي++دنونه را پیدا کړي

په ډګر د قامولۍ کې پښتون هله سیالي کړای شي
چې را ټول ټول په پښتو شي خوزښتونه را پیدا کړي

کور زمونږ واک ئې پردی دی دا تر څو به وي تر کومه
غیرت څه شو چې خپلواک او خپل حقونه را پیدا کړي

اوو ښتون ذهنی پکار دی د قامي ژوندون لپاره
چې سیاسي تاریخ ژوندی کړي نهضتونه را پیدا کړي

عقل پوهه ستوري دواړه لوګی کړی له پښتو نه
چې ارمان د ازادۍ ته نوښتونه را پیدا کړي

لوړه

که افغان دی که پټان که روهیلا
واړه نوم د یو پښتون دی بر ملا

خوله اره د پښتون په نوم یاد یږم
دغه نور نومونه ایښي دي بل چا

پښتون اصل نور نومونه دي رنګونه
دا د خان لالا افضل خان ده وینا

که په هر رنګ مې څوک بولی و دی بولي
دې کې خوښه خپله خپله د هر چا

دا مې لوړه د پښتو سره به مرمه
ستوری نه دی بې پښتو ژوند ته پیدا

دازدی ګلان

ګلان شته خو ډوب ولاړ دی اغزو کې
پیغلې غواړي چې ئی و ټومبې کمڅو کې

ځلمی اوس دی امتحان د مینې اخلی
پاتې رانه نه شی د ګلو په راوړو کې

که ګلان دازادۍ راوړی ځلمه
بیا پیغلی یادوي دې په مسرو کې

د مجنون لیلا کیسی به خلک پریږدی
ستا د مینې کیسی کېږی به حجرو کې

پلوشی به داسمان ستوري خپرې کړی
رڼا ئی به شی د ژوند په تروږمو کې

د سور پوښانو دود

خیال مې ځلمی دی او په فکر کې مستي لرمه
د نوي ژوند په میو تنده ماتولی شمه

د خوشحال خان قلم او توره کې هستي لرمه
د باچاخان د سور پوښانو دود ساتلی شمه

ملامی ترلی د وطن د ازادۍ د پاره
د پښتنو دابادۍ او سوکالۍ د پاره

ډکې پیمانې

تا چې د سرو شونډو قلنګ کې بهانې پرېښودې
زه ستا ملنګ شوم ما د ټول چم میخانې پرېښودې

ستا د اوربل لاندې مې جوړه کړه دېره د مینې
د عشق نشو کې مې د مینې خزانې پرېښودې

مجنون لیلا نه لاس په سر شو چې ئې ته ولیدې
بلبل هم بڼ کې د ګلونو ترانې پرېښودې

چې ستا د سپین مخ په رڼا باندې ئې زړه بایلو دو
پتنګ د شمعې سره نورې یارانې پرېښودې

چې ستا د تورو زلفو سورې ئې په زړه پریوت
شیخ په ثنا کې دې د حورو افسانې پرېښودې

ستا عاشقان مې رقیبان شو خو ما وګټله
د مینې ننګ کې د پښتو مې نښانې پرېښودې

چې ستا د خولې د میو خوند مزه ئې وڅکله
ستورې ساقې ته ډکې پیمانې پرېښودې

د میرویس بابا پګړۍ

بچې دې د پښتون ډیر شي که لروي او که بر
هر کوټ کې دې پیدا شي د خوشحال نیکه لښکر

د پت ښیګړی توری وروروڵی ئې جوړه ختټه
په ننګ کې ئې ابښکلی د پښتون هډ او ټبر

پښتو او پښتونوالی ورونی کې ئې ونغاړه
ای پلاره د میرویس بابا پګړۍ کړه ورپسر

چې سر ټیټ نکړی غیر ته ازادۍ سندری وائی
اوتورې د ښکیلاک ته ئې سینه وی لکه سپر

د توری او قلم خاوند چې هر پښتون بچی شي
نو هله به روښانه شي بیا ستوری د سهر

یورپی پیغله

دا ده یورپی پیغله پری ئې ږده چې څه کوي
قید پابندی نه منی هر څه په خپل زړه کوي

ستا پدی کې څه کار دې بد کوي که ښه کوي
جوش د مینې تن کې شته چیرته الوته کوي

الوزي به کوم پلو چیرته به د مه کوي
چا ته به بیا وخاندي چا غیږکې به شپه کوي

چا ته به ورغاړه شي چا ته به کاته کوي
ستوري ته همدا بس دې تش چې تماشه کوي

تورتم او رڼا

د تضادو جوړه شوی دا دنیا
د رڼا وجود تورتم نه دی پیدا

تیاری نښه د رڼا د موجودیت ده
که تورتم نه وی نو به وی رڼا

که غم نه وی خوشحالي چیری نه وی
خوشحالي شته ځکه غم شته دی اشنا

غم پسی د خوشحالۍ راتګ جبرې دی
داسی شپه نشته چې نه ئې شته سبا

دا تیاری د ژوند ورکېږي سبا کېږي
د سبا ستوری راخیژی خاماخا

د قام بچي

پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی
پت او ښیګړه ، توره او ورورولی پښتنو کې شته دی

پښتانه یو دي یو تاریخ او یو کلچر لری
یوه ئې ژبه ننګ پښتو ئې هر ټبر لری

د غیرت نښی د مشرانو په شملو کې شته دی
پښتو کوي پښتونولی د قام بچو کې شته دی

پښتون قامونود دنیا کې پخوانی قام دي
وتی ئې نوم دي ننګلیالی او میړنی قام دی

د ازادۍ مینه ئې وینی د رګو کې شته دی
پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی

میلمه پالنه ئې صفت ده لوی د یری لرینه
په ټنګ ټکور منګی رباب تودی حجری لرینه

رڼا د ژوند ئې د هسک ستورو پلوشو کې شته دی
پښتو کوی پښتونولی د قام بچو کې شته دی

یارانی

ته لا خبر نه ئې چې دی څه وکړی کانی
پریږده دا خبری نور د تیری زمانی

کې ایږده موزیم کې چیری بیا وروسته پکار به شی
اوس نه پکاربږې نوی شوی ترانی

مه یادوه ماته دې د یار د غیږ مزی چرچی
جوړی د قام قتل ته وی دغه یارانی

نشته قاتلانو د ملت ، ته په اولس کې ځای
جوړی که خپل جرم ته هر څومره کړی بهانی

چا چې ابادئ په نوم ودانه دنیا ورانه کړه
څنګ به کړی ابادی ستوری ورانی ویرانی

کتاب او قلم

که وخت راغی سر او مال به کړم فدا
ستا په مینه زما ګرانی پښتونخوا

ستا په عشق کې چې عمری مې دې ملګری
یو کتاب او بل قلم اشنا زما

پسرلی

خوښ مې پسرلی دي څکه ټولو موسمونو کې
شنی جامی اغوستی طبیعت وي سمه او غرونو کې

وخت که د ځوانۍ د کال وي دائی د ځوانۍ وخت دي
ژوند او ځواک پیدا شی ونو بوټو په رګونو کې

ځوان د مین زړه شي هم ئی فکر په ځوانۍ راشي
ځانګی د ګل ځانګو کې د زلفو په ټالونو کې

مست شي بلبلان په باغیچو کې میلی جوړی کړي
ګرمی ترانی د بلبلانو وي بڼونو کې

ستوری ئی د سترګو په کمره کې عکاسی کوي
رنګ د یار د شونډو وینی پاڼو د ګلونو کې

نوی نغمی

چې دی شونډی زما شونډو ته نژې شوې
رانه پاتی پیمانې د میخانې شوې

ستا د سرو شونډو په میو چې شوم روږدی
نوی ژوند، نوې رباب، نوی نغمی شوې

نوې شوه د ژوند نغمه نوې سندری
ارادې مې شوې غښتلې پښتنې شوې

زړه مې مست شو خیال مې وسپړل ګلونه
هره خوا د پسرلي خوږې وږمې شوې

چې د ستورې نه ئې فن د مینې زده کړ
په پښتو هم د بلبلو ترانې شوې

غنی

هم سیاسی، هم ادبی، هم فلسفی دی
دا اتل د پښتونخوا نوم ئې غنی دی

غنی کړی خدای هنر او په ادب کې
د پښتون ځلمی سیاست کې نوښتی دی

فلسفه کې د ځان ورک شي لیونی شی
بې پروا دی رښتیا وائی رښتونی دی

هوښيار ليونی

ځانته وائی ليونی چې ډير پوهېږي
غنی و او سايل هم ليوني کېږي

د هوښيار ليوني دا کره خاصيت دي
چې ځنځير د پابندی شلوی بيليږي

ليونتوب ئی وسيله دازادئ ده
ليونو ته څوک څه نه وائی غرېږی

د پښتو د ادب پلار اجمل خټک هم
د ژوندون دارتقا جنون خوښيږي

ستوری هم پابندي نه منی باغی دی
اوسی ځمکه کې اسمان کې پاس ښکاريږي

شنی غوټۍ

شنی غوټۍ د څانګو په سرو کې ټوکیدلی دي
ښکاري د انډوک سونډوک سیلۍ ونی شاربلی دي

نور به پسرلی وی د ژوندون ناوی سینګار به شي
تللي بلبلان د بڼ په لوری الوتلی دي

بیا به جونی څنو کې ګلان دازادۍ کېږدي
ویښ دي غیرتونه او ذهنو نه او ختلی دي

جوش د قام د مینی د ځلمیانو په رګو کې شته
مستی ولولی د قام ولۍ راپاریدلې دي

ستوری د قلم په څوکه کر، د خپلواکۍ کوه
چا چې څه کرلي هم هغه څه ئې ریبلې دي

باغي د نیا

تخیل باغي دنیا ده پابندي نه شته په چا
هلته فکر بندي ندي، الوتی شي په هر خوا

زه چې تنګ شم له غمونو تخیل ته وتښتمه
هلته ګرزمه بې غمه له غمونو بې پروا

تال د زلفو ځان ته جوړ کړم ځنګوم پکې فکرونه
راولم ملي یووالی جوړومه پښتونخوا

سپلنی شم د وطنه د پښتو پسرلی جوړ کړم
د ژوندون تیاری شي ورکې روڼ شي ستوری د سبا

ملي تړون

د باچا خان په لار روان ملي تړون دي زمونږ
پښتو عزت، پښتو ایمان، پښتو قانون دي زمونږ

تور ځنځیرونه ماتوو لوی پښتونخوا جوړوو
فکر پښتون، احساس پښتون، عقل پښتون دی زمونږ

د پښتون فکر زلونو کې څوک تړلی نه شي
ازاد پیدا دي غلامۍ کې لویدلی نه شي

زيرى

ذهنونه او خټلي د حالاتو رنګ بدلیږي
څه نوى شان خوزښت دى غيرتونه راويښيږي

د ژوند د بې وسۍ توري تياري په ورکيدو دي
پښتون په يو مرکز د قامولۍ باندي ټوليږي

ملي غرور او حس د پښتونوالي ژوندي شوي
غوټۍ د ارمانونو غټي شوي دي غوړيږي

نسيم زيرى راوړي د خوشحال بابا ديري ته
بيرغ د خپلواکۍ د پښتنو جګ شو رپيږي

دا ستورى د اسمان ورته رڼا کوي ولاړ دي
نقشه کې د نړۍ د پښتونخوا نوم ليکل کيږي

غم کم خوشحالي ډېره

جانانه نوری دا سپیری ورځی د غم تیریږي
د خوشحالۍ ورځی راځی زمونږ په چم تیریږي

بیا به په وچو شونډو وار د خنداګانو راشي
په رقیبانو زلزله به په هر دم تیریږي

ژوند یو څو ورځی په دنیا دی ابدی خوندی
بده ده دا څه په ښادۍ څه په ماتم تیریږي

منم احساس د خوشحالۍ د غم وجود نه پیدا
خو که غم کم خوشحالی ډیره وی ژوند سم تیریږي

ستوری ښه دا ده چې په نیک نوم د چا یاد پاتی شي
که خوشحالی وي او که غم وی نو دا هم تیریږي

د سبا رڼا

چې د غم په کور غوغا شي
خوشحالي مونږ کره راشي

د ښکېلاک تیاری شي ورکې
رڼا سپینه د سبا شي

لر او بر پښتانه یو شي
او ازاده پښتونخوا شي

د پښتون چمن زرغون شي
او غوټۍ ئې په خندا شي

ستوري وائي چې بیا هله
به پوره ارمان زما شي

پښتونخوا ستا اتلان

نه پوهیږم چې په کوم یوځه ولیکم
پښتونخوا ستا اتلان بې شماره ډیر دي

ولی خان اجمل خټک که افضل خان دي
واړه ستا په مینه مست له سره تیر دي

که دا ستا ټول اتلان زه یادومه
لوی کتاب به د نومونو جوړومه

غنی خان په نوم ئې دلته بس کومه
د ارباب سکندر یاد تازه کومه

د طبیعت قانون

خپل عمل د لاری مل د هر انسان دي
که څوک ښه شي او که بد شي د خپل ځان دي

چې څه وکری هغه څه به ریبی بیا
دا قانون د طبیعت ددی جهان دي

هر څه درومي پاتې کیږي صرف یادونه
یاد ژوندی د ننګیالیو د کاروان دي

ننګیالی د تاریخ نه مري تل ژوندي وي
که میرویس که احمد خان که باچا خان دي

ما کبیر ستوری خاپوړی په کې کړي
ازادئ د پښتونخوا مې لوي ارمان دی

د هنر ځولۍ

جرګه ځم کور په کور د قام ځلمیان راټولوم
ملي وحدت د پاره عاشقان راټولوم

پګړۍ د ننګ غیرت چې د نیکونو په سر کړي
بچي د میرویس خان او خوشحال خان راټولوم

خدمت کې چې د قام او دوطن نه ستړي کیږي
د توري او میړانی جوړ ځوانان راټولوم

د فن هنر ځولۍ چې قامولۍ باندې سینګار کړي
لیکوال هنرمندان او فنکاران راټولوم

د ستورو قافیلی چې ورسه هسک کې بدرګه ځی
ډولۍ دازادۍ ته ننګیالیان رټولوم

د ژوند راز

دا فلسفیانو فلسفو کې شته
تمه د سبا تورو تیارو کې شته

ژوند چې شئ ژوندی غم ئې ملګری شي
مړي نه کړي غم ، غم په ژوندو کې شته

شرنګ د زلونو ئې سرودونه شي
خیال دازادۍ چې ئې مغزو کې شته

رسی به منزل ته خامخا د ژوند
ځواک د حرکت چې ئې پښو کې شته

راشه چې د ژوند په راز دې پوه کمه
راز د نوي ژوند ستورې شعرو کې شته

میره د ښایست

خوب کې مې بیګا د ازادۍ ناوی لیدلی وه
ځانته مې ډیوه د نوی مینی لګولی وه

زلفی ئې ټالونه بهارونه و وږمی وی
شونډی ئې ګلونه و خوندونه و خوږی وی
سترګو کې رنګونه و ، رازونه و ، درنی وی
میره د ښایست وه ټولو ښکلو کې ویاړلی وه
خوب کې مې بیګا دازادۍ ناوی لیدلی وه

ژوند د خپلواکۍ و د یووالی په نغمو کې
سازاو سرودونه و دیرو د پښتنو کې
ګرم اتڼونه وخوشحال بابا حجرو کې
ستوری خپل قلم ته د غیرت شمله تړلی وه
خوب کې مې بیګا دازادۍ ناوی لیدلی وه

د سرېتوب تول

زه پښتون یم پښتنی زما جهان دي
سر او مال مې د پښتو ځنې قربان دي

په پښتو باندې ژوندي په پښتو پایم
پښتونګ پښتو غیرت پښتو ایمان دي

چې پښتون وي خامخا به پښتو کاندي
پښتو تول د سرېتوب عزت او شان دي

په پښتو کې ارزښتونه د ژوندون شته
د ژوندون ستوري پښتو په لار روان دي

د مینی لوظ

غلی ئی وکتل مسکی شوه لاړه
د کوڅی کوټ کې راته وه ولاړه

د مینی لوز کې راتینګ کړمه
چکر ته ووتو د سیند په غاړه

ما ویل کودر د سرکاڼو مې یاد شو
دی ویل کله به ځو هلته دواړه

د زلفو بارئې له وږو نه کوز کړ
یوه شیبه چیرته په چرت کې لاړه

بیا شوه راوړاندی راته غوږ کې وویل
سوچ ډیر ضرور دی د وطن په شاړه

د قام وطن نه سپلنی دی کړه ځان
ستوری په عشق کې سر ساتل مه غواړه

د مینی لاری

چا ویل چې د مینی لاری ورانی دي
د رومی قافیلی پری ور روانی دي

زه د نسیه حورو مین نه یمه
خوښی زما نغدی سوداګانی دي

زه یم د وطن په ازادۍ مین
لوړی سردری ئې په ما ګرانی دي

وینه کې مې پت شته دی پښتو شته دي
پاتی له نیکونو مې میړانی دي

جیګه به شمله د خپل نیکه ساتم
ټینګی اردی د ستوری ځوانی دي

پاخیر.ه پښتونه !

پاخیږه پښتونه نن د قام او قامولی وخت دي
پریږده تربګنۍ د اتفاق او وروروولۍ وخت دي

وګوره قامونو د دنیا ته چې ازاد شولو
واک ئې خپل راخپل کړلو په خپل وطن کې ښاد شولو

خپل جنت وطن کې پښتانه خوار او برباد شولو
واک اختیار ئې نه شته وږی تږیی بې سواد شولو

دا حال بدلول غواړي نړۍ کې د سیالۍ وخت دي
پریږده تربګنۍ د اتفاق او وروروولۍ وخت دي

دا پښتنه خاوره پښتنو مونږ نه پښتو غواړي
ننګ غواړي غیرت غواړي میړانه د نیکو غواړي

بیا د خیبر سر کې جګول سر د شملو غواړي
نور د خوشحال خان توره تیره په شرنګیدو غواړي

جوړه پښتونخوا کړۍ د قومی اولسولی وخت دی
پریږده تربګنۍ د اتفاق او وروروولۍ وخت دي

اوس چې مونږ پانه څو ستوری وائی چې ورکیږو مونږ
بـــــیا که چیري پاڅو نو منزل ته نه رسیږو مونږ

نه کـــړي انتظار د وخت کاروان تري پاتې کیږو مونږ
پاڅیـــــږه پاڅیږه دې کاروان سره مل کیږو مونږ

نور خیالونه پوچ دی د پښتو پښتونولۍ وخت دي
پریږده تربگنۍ د اتفاق او ورورولولۍ وخـــت دي
پاڅیږه پښتونه نن د قام او قامولی وخـــت دي

د ننګ شمله

څنګ به ښه وي څنګ به ښه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي
په پښتو باندي هر څه وي
کاڼي پوټي پښتانه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

په پښتو باندې ویل وي
په پښتو باندې لوستل وي
په پښتو باندې لیکل وي
هسکه مې د ننګ شمله وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

جوړ ځما ملي ګلشن وي
واک اختیار مې د وطن وي
زرغونه ځما چمن وي
خوښ خوشحال به ستورې زړه وي
پښتونخوا کې چې میشته وي

د مینې فن

د مینې فن کې مې نیستي نه مخه ښه واخیسته
د قسمت ویش کې مې په برخه میکده واخیسته

زړه مې زلمی شو او نشه مې په مستۍ راغله
چې مې د قام په مینه ډکه پیمانه واخیسته

د ازدۍ د لیلا تږو ته ساقي شومه زه
د تږو تنده ماتول مې په زمه واخیسته

د میو سیند مې د لیلا منګي د پاره جوړ کړ
د ګودر غاړه مې ریبار ته اجاره واخیسته

د لیلا مینه کې مجنون د پښتو ستوری شومه
د خوشحال خان قلم او توره مې تیره واخیسته

بلبل

انتقاد چا په بلبل باندې کولو
ویلی ستړی ئې کړو ځان پدی بدلو

ما ویل ته د ژوند د رازه څه خبر ئې
نه پوهیږې د عشق او رکې په سیزلو

که بلبل په شان په ګل باندی مین شې
بیا به شپه او ورځ لګیا ئې په غزلو

که د مینی د مۍ څښل د ستوري زده کړې
انتقاد نه به لاس واخلی د بلبلو

د مینی مور چل

څوک چې په دار د تورو زلفو ځنګیدلی نه شي
هغه د مینی په رازونو پوهیدلی نه شي

د لونګین په لړ ختل چې ورته ګران ښکاریږی
په می د شونډو باندی تنده ماتولی نه شي

د مینی جوړه ده دنیا په مینی ښکلی ښکاري
بې مینی ژوند څه دي په ژوند حسابیدلی نه شي

د وطن مینه کې لوګی او سپلنی چې شي څوک
هغه مین د قام د یاده نه وتلی نه شي

ستوری د مینی مورچل نیسه که مین ئې رښتیا
ګنی لیلا د ازادۍ کور ته راتللی نه شي

رسوا مینه

زما وینه پښتنه، پښتنه ساده
پښتو پت پښتو غیرت ابرو زما ده

د پښتو مینی په تور مې که څوک وژنی
زما سل ځله پری خوښه او سلا ده

زه به مړ شم نظریه مې نه مړه کیږي
خوره شوي چې په ټوله پښتونخوا ده

رسوا مینه پټولی ستوری نه شي
د پښتو سره ئې مینه برملا ده

ستوماني

که د ژوند خبرې هرڅومره ترښې شي
چې دا ستا د شونډو رنګ واخلي خوږې شي

چې مسکی شي جهان واړه په خندا شي
خوشحالي شي ورکې ټولې اندیښنې شي

مسکی‌ اوسه چې د غم په کاله غم وي
په منګي او په رباب تودې حجرې شي

لږ قلنګ د سپینې خولې د میو راکه
چې بې خونده راته مې د میخانې شي

د اوربل د سیوري لاندې ئې اوده که
چې د ستوري ستوماني وزي دمې شي

لویه فلسفه

فلسفې به د دنیا راټولومه
د پښتو او پښنونوالي زارومه

دا زما پښتونولی لوی فلسفه ده
ثه حاجت د فلسفو نورو لرمه

د پښتو پښتونولۍ په لار روان یم
پدی لاره به تر عمره پوری ځمه

د جرګو سیستم خو، ښه اولسولی ده
دا سیستم به د جرګو پراخوومه

دا زما د عزت پت او ننګ قانون دي
د جرګو پریکړه په سر سترګو منمه

چې تمامه پښتونخوا پری شي خوشبویه
هری خواته د پښتو ګلان کرمه

ستوری تا که پسرلی د پښتو جوړ کړ
بیا شمله د ننګ به جګه وتړمه

ولې څه دی څه د پاره ؟

خدای دې نه کړي بې هدفه بې مرامه ژوند د چا
بې هدفه بې مرامه ژوند کې نشته دی مانا

ولې څه دی څه د پاره ؟ دا پوښتنی خوتل کیږي
یو علت د پیښې ګوری بل هدف غواړی له تا

که ځواب ئې ورکوې شي راته ووایه دواره
ولی څه له څه دپاره ؟ پیدا کړی خدای دنیا

پیدا کړی ئې ده غم ته که خوښي هم چیرې شته دي
زه چې څوک په ژړا وینم ماله هم راځی ژړا

زه د غم ملګری نه یم خوشحالۍ سه مې دوستي ده
د ژړا نه مې زړه تور دی راته وخانده اشنا

دا غمونه بې حد ډیر دي غم په وار به ئې کوومه
راته وخانده خندېږه چې زه هم شم په خندا

په خندا په خوشحالیو د منزل په لوری ځمه
ستوری نه دی بې مرامه بې هدف ژوند ته پید

خوښه

که د چا دا او د چا دا خوښه ده
ځما د قام خپل ارتقا خوښه ده

که څوک پردو په غلامۍ نازېږي
ځما ازاد ژوندون فضا خوښه ده

که څوک د سرو شونډو خوبونه ويني
ځما په ويښه مشغولا خوښه ده

که څوک د زلفو خيالي ټال جوړوي
ځما رښتيا په ټال ځنګا خوښه ده

که څوک نسيه حورو په تمه ناست وي
ځما دا لاس په لاس سودا خوښه ده

که څوک عقبا کې عشرتونه غواړي
ځما خوشحاله دا دنيا خوښه ده

که څوک يورپ کې په بنګلو کې خوښ وي
د ستوري خپله پښتونخوا خوښه ده

نوی سوچ

ساز چې ارمونیه رباب دو کړو سره یو ځای کړله
قام وطن او مینه مې پښتو سره یو ځای کړله

جوړه مې نغمه د ازادۍ کړه غږومه ئی
ناوې مې د ژوند د قام ځلمو سره یو ځای کړله

دا د فن لمن به ډکوومه د پښتو ځنی
ما چې پښتونواله د مسرو سره یوځای کړله

نوی وده نوی سوچ او اند غواړي
پوهه مې د سر د زړه جذبو سره یو ځای کړله

رسي به منزل ته قافیلی د ژوند
ستوری چې رڼا تورو تیارو سره یو ځای کړله

دزلونو شرنګهار

خیال مې ځلمی دی تورو زلفو نه ټالونه جوړ ئ
د ټال ځنګا کې د ژوند ناوی ته خالونه جوړ ئ

د پښتنو دیری حجری په ټنګ ټکور تودوی
منګی رباب کې د ژوندون نوی سازونه جوړ ئ

د وطن پیغلی چې اوبه تری د قام تږو ته وړی
د ګودر غاړی کې منګیو قطارونه جوړی

د پښتونخوا دازادۍ او سوکالۍ د پاره
د اتفاق او د یووالي غورځنګونه جوړ ئ

د فن لمن چې د غیرت او د پښتو ډکه وي
هغه لیکوال هغه فنکار ته ګل هارونه جوړ ئ

ستوری تورتم رڼا کوي په پښتني سندرو
د زلونو د شرنګا هار نه سرودونه جوړ ئ

ګناه د ازل نده؟

ګنا د ازل نده هسي تور دي پری لګیږي
خبره د حالاتو ده پدي که څوک پوهیږي

انسان خو له ازله بد بخت نه دي پیدا شوې
بد بخته ئې حالات کړي بد قسمته شي کړیږي

چې زړه دي وکه زړه نو بد لولی شی حالت
حالات چې شي بد ل قسمت پخپله بیا بدلیږي

هدف که دي قسمت خپل بدلول وي متهی نغاړه
برکت دی حرکت کې دا متل دلته چلیږي

ډیوه د ذهن بله که هدف په لوری درومه
هدف چې ژوند کې نه وي ژوندون مړاوې شي وچیږي

امید د هدف ساه ده په امید باندی ژوندی دي
امید د ستوري شته دی چې پښتون به ازادیږي

د ژوند سا

ژوند چې وي ژوندی له حرکته بیلیدي نشي
مرګ هغه ژوندون دي چې له ځایه خوځیدي نشي

سا د ژوندي ژوند په حرکت کې مالید لی ده
بې له حرکته ژوندون نشته ژوند کیدی نشي

ځکه دا منم چې حرکت کې پروت برکت دي
ګرزنده ګیدړ بښه له زمری چې پاڅیدی نشي

مه دریږه روان وسه هد ف ته به رسیږي ته
هغه ډ نه خوسا شي چې اوبه ئې بهیدی نشي

څوک چې خپل قسمت د بد لید و اراده نه لري
لیکه دازل ئې به خپل حال وي بد لیدی نشي

برخه د قسمت که بد لوی نو پسی وګرزه
ورکه پسی نه شي لیلا غیږی ته راتلی نشي

دادی حرکت ستوری د ګوتو د قلم نه دي
ګینی دا قلم ځانته پخپله څه لیکی نشي

د پښتو لار

مینه مې د ښکلو هم په سر سترګو منلې ده
خو مینه د وطن مې ټولو مینو کې ښاغلې ده

مینه خو یو حس دی د جسمونو پیوستون ندی
زړه د مینې کور دی مینه زړه کې غوړېدلې ده

وینه مې په زړه کې د وطن په مینه مسته ده
تن کې مې جذبه د قامولۍ راپایدلې ده

سوچ کې مې وږمه د ازادۍ او سوکالۍ شته دی
ملا مې د پښتون سیاسي یووالي ته تړلې ده

ځمه د یار غېږ ته بې پروا د ګړنګونو نه
مینه پښتنه مې په ځوانۍ باندې راغلې ده

ژوند به شي ځلمي د ازادۍ ناوې به راولم
لار مې د نیکونو د پښتو ورته نیولې ده

ستوری د سبا یمه ځلېږمه د غرو په سر
ژوند ته پلوشه د پښتونوالي مې شیندلې دی

مستی

دا مستي د میو نه ده د ځوانۍ جوش پارید لی
که په میو کې مستی وی نو دا خم به ګډیدلی

مستی نوم د حرکت دي حرکت نوم د ژوندون
چې روان وي حرکت کړی دا سي مړی چا لیدلي

په مستیو اتڼونو د منزل په لوری ځمه
ورک هغه دي په نړی کې چې مستي نه وي لویدلی

د مستۍ نه به وانه وړم حرکت کوم خوځیږم
ځوک چې تللی او روان و، دی منزل ته رسیدلی

د پښتو په مینه مست یم پښتونوا له مې ژوندون دی
رڼا ستوری د پښتو یم په کونړ کې ځیږیدلی

منګی رباب

غم به د ټولو پښتنو کوو
مونږ په پښتو خپله پښتو کوو

مونږ د ژوند چاری په پښتو سموو
پښتونولی په سمه غرو کوو

چې د ازاد ژوندون پیغام رواړي
لټه د قام د ننګیالیو کوو

د ننګه ډکی چې اسمان ته رسي
ویاړ د مشرانو په شملو کوو

منګی رباب مو د حجرو سنګار دي
میلمه پالنه په لیمو کوو

د ژوند تیاو ته چې رڼا بلوي
پام به ستوری په مسرو کوو

لوړ خیالونه

خیر دی اوس به دی اوده کړم د خیالونه په ځانګو کې
لوړ خیالونه ورکیږی د ژوندون تورو تیارو کې

چې د غم په کاله غم شي خوشحالي مونږ کره راشي
د وحد تګلونه ګل شي او ازاده پښتونخوا شي

بیا به تا زه ګرزومه د کونړ په سردرو کې
ته زما به میلمنه ئې د خوشحال بابا حجرو کې

هری شپې پسی ورځ شته دی دغه شپه به هم سبا شي
سباوون ته وخت ډیر نه دی دا تیاری به ژر رڼا شي

بیا به ټنګ ټکور وهمه د رحمان بابا دیرو کې
د سبا ستوری رڼا کې د پښتو ملی نغمو کې

د سمت برخې فلسفه

ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده
جوړه د رباب د څو غړونو نه نغمه نده

زه خو دا نغمه په ارمونیه کې هم وهلی شم
هم ئې د سیتار بم زیر پردو کې اړولی شم
هم ئې په شپیلۍ او سورنی کې غږولی شم
دا خو د سیتار پینځو تارونو زمزمه نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده
دا نغمه چې وغږیږي زه ئې پیژندلی شم
هری یوی الی د موسیقی نه ئې بیلولی شم
برخو نه سمت په جمعه کله جوړولی شم
دا د سمت برخو د اړیکو اندازه نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده
دا د سمت برخی قانون ټول ژوند کې چلیږي
ډله هم د خپلو غړو شمیر ځینی زیاتیږي
تش د څو کسانو غونډه ډله نه نومیږي

دا د سمت برخی فلسفه ده سفسته نده
ډیر ځل سمت زیات دی خپلو برخو مجموعه نده

نوی فکر

نوی فکر نوی هیلی بدلوی دا زمانه
زړه مینه شوله ځوانه نوی شوله یارانه

د ذهنونو اوښتون دی غیرتونه راویښیږی
بیا به شي تمام جهان مې د غیرت په ننداره

اغزی په ګل بدلیږی خوشبوی د قامولۍ کړی
بلبل ځان دی سینګار کړی نوی وائی ترانه

بلبلان د پښتو ژبې د ملی وحدت چمن کې
نوی نوی غزل وائی نوی نوی افسانه

د ژوندون تیاری خپریږی د سبا ستوری راخیژی
خامخا به زرغونیږی د پښتون قام ویرانه

د پښتونوالی حس

چې مین څوک په وطن وي تري نه زار شم
چې د قام په درد درمن وي تري نه زار شم

چې ئی حس د پښتونوالی وي په زړه کې
که زما د سر دښمن وي تر نه زار شم

قام

قام ملت خو کلتوری ده استلا
چیری نه دی نژدی ملت پیدا

په نژاد که ملتونه جوړیدی شوي
اوس به وی یو لوی ملت د اریانا

یابه واړه انسانان صرف یو ملت وی
چې بچی دی د ادم او د هوا
تش په وینه باندی څوک نه پښتون کیږی
چې له خپل کلتور او ژبې وي جدا
چې پښتو او پښتونواله په کې نه وي
پښتون نه دی ستوری وائی بر ملا

د کونړ سیل

تیاري د ښکیلاک مي نوی دنیا به وینم
خپل کور کلی حجرې وطن رڼا به وینم

یاران به میلمانه کړم د حجرو منګي رباب ته
په ټنګ ټکور نغمو کې یار اشنا به وینم
څو ورځی به په کور یم بیا به لاړ شمه په سیل
دا غرونه د کونړ د شا وخوا به وینم
د دنګو غرولمن کې چې د ژوند سندری وائی
د سیند د اوبو شور غورځې نڅا به وینم
چکر د سیند په غاړه مازیګر کې به وهمه
ګودر د سرکاڼو او جلالا به وینم
د حسن شاهزدګۍ چې د ګودر غاړی ته راشي
دا میره د ښایست او د ښکلا به وینم
رنګونه د ښایست چې کاڼو بوټو کې دیره دي
ویالې شینکي باغونه هره خوا به وینم
بلبلی چې ډاکونو کې د ګلو باغبانی کړي
د ګل او د بلبل ناز او ادا به وینم
چې توره د خوشحال ئې جوړه کړی د قلم نه
تنر کې هغه ستوری د سبا به وینم

فلسفي مينه

ستر ګو کې چې جوړ د ښايستونو تصويرونه شي
زړونو کې پيدا د مينې لوی لوی غورځنګونه شي

مستي کړی جذبې د زړه سور او ر د مينې بل کاندي
سيزي پری خپل ځان تمام وجود ئې پرهارونه شي

عقل شي بې خود جذبه د مينې غلبه و کړي
مينه ئې ژوندون شي پاتې نور تری تول کارونه شي

عقل چې په خود شي منطقي هره خبره شي
مينه فلسفي شي منطقي ئې اصولونه شي

ستوری د خپل زړه مينه په عقل هم تللې ده
مينې د پښتو ته ئې پيدا ډير دليلونه شي

ډالۍ

ټال کې د زلفو دې ټالۍ ورکړه
یار ته د سرو شونډو ډالۍ ورکړه

ملي خیالونه درنه مړاوی نه شي
ذهن ته رنګ د قامولۍ ورکړه

چې د پښتو ګلونه تل سمسور وي
پښتون ته حس د ورورولۍ ورکړه

د ازادۍ ملي مرام له پاره
ځواک هر یو ځوان ته د سیالۍ ورکړه

ستوری که شعر وي د لفظونو تصویر
رنګ د پښتو پښتونولۍ ورکړه

سګرټ

تا چې ټول ځان خپل لوګی کړ د خپل یار نشي د پاره
پتګان له تا نه زار شه ای په عشق کې وفاداره

ستا عادت له نورو بیل دی نور چې کش شي نو اوږد یږی
ته چې کش شي نو لنډ یږی سوځوی ځان سم دواره

ته په مینه کې ځان سیزی سوځیدو کې دی نشه شته
عاشقان دی نشه کړی مست خوشحال ګرځی خماره

په نشه کې د ژوند راز دی ته ددی راز ئې استازی
تا ستی کړ ځان په عشق کې سپلنی شوي د خپل یاره

ډیوه کله دا ستا سیال ده چې پتنګ ئې نشه نکړ
هسی اور کې سوزوي ئی د نشی ګرځي کناره

د فکر پلوشه

پلوشه چې پری د فکر راخوره شوه
د پښتو لیلا کې لا پسی ښایسته شوه

دلیلونو په ما ستوری اثر وکړ
پخوانۍ مینه مې ځوانه شوه توده شوه

زړه او د ماغ

قانون د طبیعت دماغ روښان شي پیژندلی
د پوهی په رڼا کې حال د ځان شي پیژندلی

دماغ چې وي روښانه که تیاره تمام جهان شي
پروا ئې نه شته لاره بیا انسان شي پیژندلی

دماغ چې وي تیاره د زړه د حاله نا خبر شي
نه سوز د قام د مینی نه ارمان شي پیژندلی

دماغ او زړه چې یو ځای شي روان غاړه په غاړه
دا ستوري دي ګواه کور د جانان شي پیژندلی

توره او قلم

د فن په ژبه سربازي د پښتونخوا واخله
توره قلم دي د خوشحال خټک بابا واخله

د سربازۍ ډکر ته ځی چې چیری تږی نه شي
شربت د شونډو پر یمانه خامخا واخله

مینه د قام د همځولو ځنی پاتی نه شي
د قامولۍ بیرغ په ډاګه برملا واخله

چې باغیچې د پښتونوالي پرې زرغونې شي بیا
او چت ګامونه د ژوندون د پرمختیا واخله

د مرګ قاصد ته ستوری وائی دا پښتو به کوې
چې مې ازاد ژوندون سیل وکړ بیا مې سا واخله

پښتو

څه حاجت زما د مینی د بل چا شته
چې پښتو د ښایست میره مې لیلا شته

پت، ښیګړه، توره وروروليی ئې هډ دی
دا خویونه په پښتو کې په رښتیا شته

او چې ننګ ورسره مل شي نو پښتون شي
د پښتون د نوم د تورو دا مانا شته

پښتونواله کې پیدا پښتو کې لوی شوم
پښتونواله کې مې ژوند او پر مختیا شته

ستورې خپل زړه څو څو ځله امتحان کړ
پکې مینه د پښتون او پښتونخوا شته

هدف

هدف د پاره لاری په ډیر غور لټوه
لار د پاره خپل هدف مه بدلوه
د ستوری سلا اوری عملی لار ونیسه
که لنډه لار نه وی په اوږده لار ورځه

د بخت ستوری

راته ښکاري حالت دي په بدليدو کې
اوښتون ذهنی راغلی پښتنو کې

اوازی دي د يوالی خپری شوي
اتهونه دي خوشحال بابا ديرو کې

د ارمان د اميدو غوټۍ به ګل شي
بيا به وټومبي ځلمی ګل په شملو کې

بيا واکمن به خپل وطن کې پښتانه شي
پښتونخوا نوم به شي ياد خپلواک ملکو کۍ

د پښتون د سوکالۍ وخت راروان دي
د بخت ستوری ئې ځليږي تورو شپو کې

بیلتون

د عشق یو څو جامونه څکمه لا خومار نه یم
بیلتونه مه رادرومه تا ته وزګار نه یم

په پښتني مینه کې ځای د بیلتون نه شته دی
دلته پښتو چلیږی د بل قانون نه شته دي

د وفا دود پالمه یاد جفا کار نه یم
بیلتونه مه رادرومه تا ته وزګار نه یم

ته عاشقان بیلوی د بدبختۍ نښه ئې
چرته چې سر ښکاره کړی د بربادۍ نښه ئې

ته د افت نوم ئې مل دی د لار نه یم
بیلتونه مه را درومه تا ته وزګار نه یم

پښتانه واړه یو دي یو ئې دی پت او وطن
خپل منځ کې تا نه پریږدي ته د وحدت ئې دښمن

زه د وحدت ستوری یم د بیلتون یار نه یم
بیلتونه مه رادرومه تا ته وزګار نه یم

ریالیست

چې د زړه د ارمان تول وشی مغزو کې
ریالیست شی زړه د عقل دلیلو کې

ریالیست شه دا مکان سره ګام واخله
چې پیدا شي ترقی ژوند پښتنو کې

چې زما ښکلی وطن راته سمسور کړي
پښتانه د سیالۍ سیال شي اولسو کې

بیا حجری د قام تودی په ټنګ ټکور شي
د پښتو او پښتونوالی په نغمو کې

په اسمان کې میلی جوړی شي د ستورو
د ژوندون د پسرلي خوږو وږمو کې

د ښایست معجزه

ما چې سوچ دا ستا په تور پیکي کولو
راسره نه و الفاظ ئې د ستایلو

خوشبو ئې د پښتونوالي تر نه درومی
حاجت نه لری د عطرو د وهلو

پیدا کړی د ښایست خدای معجزه ئې
سترګی کله دې مړیږي په لیدلو

چې د ستوري سترګی ستا لور ته کږی شوی
مزه ورکه شوه بل خوا ته د کتلو

د سترګو جنګ

تا چې ماته په ناز ناز راوکتلو
ما خپل زړه دا ستا په سترګو وبایللو

ستا د سترګو تور زما د سترګو تور شو
زما خوښه شوه ستا خوښه د لیدلو

اوس چې هر لوری ته ګوری زه به ګورم
پاتی نه شو څه د سترګو جنګولو

ستا په سترګو کې جانانه څه اثر دي
په ستایلو ئې شوم، د خلکو د ستایل

تورو زلفو په تورتم کې رڼا مخ دی
د سبا ستوری ښکاریږئی په ختلو

زاهد ته

ازدئ په قدر هله به سم پوه شی
که شرنگا د زلونو دی واوریدله

شپه او ورځ به ئی عبات کوی زاهده
که زما لیلا پښتو دی ولیدله

سربازی

ننګ خو د پښتون د ژوند ملګری دی
ځی د ننګ میدان ته ننګیالیان بچي

وخت د سربازۍ ستوری راغلی دی
سر، سره کړی لوبی سربازان بچي

غوښتنه

د ژوندون په ملي بڼ کې ګلان غواړم
د مېو په محفل کې یاران غواړم

چې حجرې د پښتنو پرې شي راګرمې
د منګې او د رباب فنکاران غواړم

ملخان او ګونګټان مې پکار نه دي
د ډیوې او د رڼا پتنګان غواړم

چې په ورځو کې رڼا کوي روان وي
هغه ستوري د سبا د اسمان غواړم

پښتونخوا

مونږ پښتانه یو ځانته خپله پښتونخوا غواړو
سیاسي تاریخ ژوندی کوو نوي دنیا غواړو
پښتونولی پالو مونږ
اولسولی پالو مونږ
ټولنولی پالو مونږ
وروری مونو د غلامۍ نه وتی سا غواړو
مونږ پښتانه یو ځانته خپله پښتونخوا غواړو
دا خپل وطن خپلوو
دا خپل چمن خپلوو
دا خپل ګلشن خپلو
پخپله خاوره کې خپل واک اقتدار بیا غواړو
مونږ پښتانه یو ځانته خپله پښتونخوا غواړو
د خوشحال خان بچي یو
د میرویس خان بچي یو
د ایمل خان بچي یو
د باچا خان په لار روان ستوری رڼا غواړو
مونږ پښتانه یو ځانته خپله پښتونخوا غواړو

بې وطنه باچا

تش جامونه چې بلها شي نو پرى څه
دا محفل چې بې اشنا شي نو پرى څه

چې ئې واک اختيار زما په لاس کې نه وي
که دا ټول جهان زما شي نو پرى څه

چې ئې ليچو کې اغيار کوى خوبونه
دا سى ښکلى که ليلا شي نو پرى څه

چې قدر په خپل کور کلى کې نه وي
بې وطنه که باچا شي نو پرى څه

زور هغه دى چې د خپلو مټو زور وي
چې ئې زور پردىء امسا شي نو پرى څه

ستورى ستا د رنځ درمل کولى نه شي
دا طبيب که مسيحا شي نو پرى څه

د میو قبله

ذکات د مینی یارته ورکولو کې ثواب دي
ارمان د مین زړه پوره کولو کې ثواب دي

پرهیز له سر شونډو محبت کې ناروا دي
سری شونډی مچوه په مچولو کې ثواب دي

چې غل د محبت شي د ښکلا په ننداړتون کې
روا ورته دا غلا ده غلا کولو کې ثواب دي

وطن باندی مین یم پښتونخوا مې معشوقه ده
په عشق کې د وطن سر ځارولو کې ثواب دي

دا ستوري د اسمان ئې له ښایسته رڼا اخلي
قبله ده د مینو په لیدلو کې ثواب دي

تا به څه ویلی ماته

چې تنکی مازیګری وی لمر قابو په پریوته وي
او یو بڼ وي د ګلونو بس یوازی زه او ته وي

جذبه ګرمه وي د زړونو عقل تللی وي بیدیا ته
تا به څه ویلی ماته، تا به څه ویلی ماته

تا به ماته ویل سندری د بلبلو
که دردونه د وطن د غم ځپلو

که دی ویلی کشالی د ژوند کړه شاته
تا به څه ویلی ماته، تا به څه ویلی ماته

تا به ماته د مجنون لیلا کیسی کړي
که د ژوند د ناکردونه دی ګیلی کړي

که دی ویلی خوله ساتلی مې ده تا ته
تا به څه ویلی ماته، تا به څه ویلی ماته
تا به ماته ویل د مینی داستانونه
که د قام د ننګیالیو تاریخونه
که دی ویل ستوری وطن مه پریږده ما ته
تا به څه ویلی ماته، تا به څه ویلی ماته

ګودر

هیلي شوي پیغلی په وربل کې ګل ټومبل غواړي
منګي په سر دی د ګودر غاړی ته تلل غواړي

د عاشقانو ننداری او تماشی د پاره
لنډی بازار د منګو ټیو جوړول غواړي

پښتون ځلمی ته چې نشه د ازادۍ ورکوی
هغه منګی ورته په لپو ډکول غواړي

د منګو شور ئې بوډاګان هم به مستۍ راولی
په سرو منګولو چې منګی غوپه کول غواړي

چې د څوکۍ او سرکاڼو مازیګری پری تودوي
ستوری غزل کې د ګودر غاړه ستایل غواړي

د سولی لار

په ناسته نه شی خوئیدل غواړي
څوک چې منزل ته رسیدل غواړي

په تش خبرو باندی کار نه کیږي
کار په کولو شي کول غواړي

یو والی شرط دی ازادئ د پاره
که پښتونخوا ازادول غواړي

لار د یووالي دی په نښه کاندی
که د ژوند ناوی راوستل غواړي

د ستورو درومي قافیلی درسره
که لار د سولی باندې تلل غواړي

بنګړی

خوشبوی د لونګین دی کړم بی خوده
چې په خود شو مه نغمه مې واوریدله

دا نغمه دا ستا د لیچو د بنګړو وه
پښتنه وه په پښتو غوږ ته راتلله

مصری خان خاطر

خاطر نه مری شعر ژوندی ئې په جهان دی
هر یو بیت ئې اولس-ی ساده روان دی

خاطري به د خاطروی تل خاطر کې
چې جوړ کړی د غزلو ګلستا دی

که خاطر د رقیبانو خاطر نه کړی
خو خاطر د میلمنو کړي قدردان دی

د خاطر خاطر په ستوري ځکه ګران دی
چې خیبر ئې په مسرو باندی ودان دی

لوې پښتون شې!

تش خیال نه دی مادې چیرته اوریدلي
پښتني مور ځوی ته داسې دي ویلي

پښتو ویل، پښتو لوستل، پښتو لیکل به کوې
ځما بچیه لوی پښتون شې پښتو تل به کوې

پښتو د پت ښیګړې تورې او ورورۍ نوم دی
په پت کې ژوند په پت کې ناسته ودریدل به کوی

ښیګڼه ژوند د پښتنو کې ټولنیز قانون دی
ښیګڼه هر چیرې بې تمې بې بدل به کوې

په توره یاد مونږ پښتانه د ډیر پخوا نه یو
توره به نن توره سبا ، توره هر ځل به کوې

وروري د ځواک او د ژوندون د سوکالۍ ښه ده
وروري کول وروري پالل وروري ساتل به کوې

چې پښتونخوا ته پسرلی د پښتونوالي راوړی
په زړه کې ساته پام د ستوري په غزل به کوی

د پښتونوالی فلسفه

بنسټ دی د ژوندون د پښتونوالی فلسفه شي
لمن دی د ادب د خوشالو ګرمه دیره شي

اولس دی ځوریدلی خو ژړا باندی څه نه شي
پیدا دی دی اولس ته د خندا یوه شیبه شي

درمل د ځوریدلو انسانانو په امید شي
امید دی د ژوندون د سوکالۍ ورته تحفه شي

امید د خوشحالۍ او سوکالۍ چې زړه کې نه وي
انسان نه مړی جوړ شي ځای ئی ګور او هدیره شي

دا ستوری د پښتون د خپلواکی به هله روڼ شي
چې واړه پښتانه په یو مرکز ټول شي جرګه شي

خوښنه

د ایمل خان ستوري نه چې پخپل کمپوټر ئې ددې کتاب شعرونه لیکلی او هم ئې د کتاب نوم ژوندی خیالونه غوره کړی د زړه د کومې ځانګړی خوښنه کوم.

د پښتنو شاعرانو او لیکوالانو د ټولنی د منلو ملګرو مبارز ځاپی او عزیز سرشار نه ډیره مننه چې د کتاب د شعرونو په لوستلو او سینګار کې زیار ویستلی دی.

د بصیر خان ستوري نه چې د کتاب د چاپولو کارئې او د نسیم خان ستوري نه چې د کتاب د چاپ لګښت ئې پغاړه اخستلی مننه کوم.

د انجینر عبدالخالق نوري نه ډیره ډیره خوښنته چې په وړیا توګه ئې د خپل کمپوټر د پښتو پروګرام د راکولو او په کمپوټر کې د اچولو پیرزوینه کړی او د کتاب د لیکلو د پاره ئې تخنیکی امکانات برابر کړی دی.

ډوکتور کبیر ستوري
جرمنی 05.04.1997

Download from:aghalibrary.cm